«Η ΠΙΣΤΗ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»

Πηγή: ΤΑ ΝΕΑ | Σελ.: 45 | Ημερομηνία έκδοσης: 28-03-2025

Αρθρογράφος: | Επιφάνεια: 863.81 cm² | Κυκλοφορία: 10340

Θέματα: ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

«Η ΠΙΣΤΗ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ»

Ο ελληνονεοζηλανδός συνθέτης Τζον Ψαθάς μιλάει για την παρουσίαση του έργου του «Ο παντογνώστης ουρανός» από την ΚΟΘ και για το πώς η καταγωγή του επηρεάζει τη δημιουργία του

ΤΗΣ **ΖΩΗΣ ΛΙΑΚΑ**

Το μουσικό σύμπαν της μακρινής Ωκεανίας αφηγείται μέσα από ξεχωριστά έργα η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Αυτό είναι το πολύτιμο υλικό που θα έχουν την ευκαιρία να ακούσουν εκείνοι που θα βρεθούν στην Αίθουσα Τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου την Παρασκευή 4 Απριλίου. Στον βασικό άξονα του προγράμματος βρίσκονται έργα σε πρώτη εκτέλεση: Πέρσι Γκρέιντζερ (1882-1961), επτά κομμάτια διασκευασμένα από τον συνθέτη για πλήρη ορχήστρα για τον Στοκόφσκι (1950) / Σαλίνα Φίσερ (1993) και Τζερόμ Καβάνα Πουτάμα, Papatūānuku, έργο για ταόνγκα πούορο και ορχήστρα / Γιάννης (Τζον) Ψαθάς (1966), «Ο παντογνώστης ουρανός», κοντσέρτο για διπλά κρουστά και ορχήστρα.

Ο ελληνονεοζηλανδός συνθέτης, ο οποίος θα παρευρεθεί στη συναυλία, μιλάει στα «ΝΕΑ» για το έργο του, για το πώς η καταγωγή του επηρεάζει τη δημιουργία του αλλά και τους έλληνες καλλιτέχνες που τον εμπνέουν.

«Ο παντογνώστης ουρανός» είναι ένα έργο γραμμένο για δύο κρουστά. Ποιες είναι οι βασικές ιδέες και τα συναισθήματα που επιθυμείτε να μεταφέρετε μέσα από αυτή τη σύνθεση;

Το βασικό συναίσθημα είναι το μυστήριο και η αίσθηση των πραγμάτων σε μεγάλη κλίμακα. Το κοντσέρτο εμπνέεται από διάφορες αλληλένδετες έννοιες. Η φράση «Ο παντογνώστης ουρανός» παραπέμπει τόσο στη διάχυτη επιτήρηση της σύγχρονης εποχής όσο και στην έννοια του Θεού ως παντοχού παρούσας οντότητας, ιδέα που τεκμηριώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας. Τα δύο πρώτα θέματα αντλούν έμπνευση από τις σαγηνευτικές εικονογραφήσεις της «Θείας Κωμωδίας» του Δάντη από τον Γκιστάβ Ντορέ. Εχοντας διασχίσει τα επίπεδα της Κόλασης, όπως απεικονίζονται στην «Κόλαση» του Δάντη, οι ταξιδιώτες βρίσκουν τον κρυμμένο δρόμο που οδηγεί πίσω στον Ανω Κόσμο, συμβολίζοντας τη φωτεινή και οικεία μας πραγματικότητα. Ωστόσο, το άστατο τέλος υποδηλώνει ότι ο σημερινός κόσμος μας μοιάζει με μια φανταστική κόλαση.

Πώς επηρεάζουν τη σύνθεσή σας η έννοια της πίστης και η αναζήτηση του αόρατου ή του πνευματικού κόσμου; Ποιες σκέψεις ή συναισθήματα θέλετε να μεταφέρετε στο κοινό σχετικά με την πίστη;

Η βάση – κατά κάποιον τρόπο – του έργου είναι ότι βρισκόμαστε σε μια μεταβατική ιστορική περίοδο, όπου η πίστη μας μεταφέρεται από τον Θεό στην τεχνολογία (και τα χρήματα). Κατά τη διάρκεια της σύνθεσης, σκεφτόμουν την ιδέα να με παρατηρούν «από ψηλά». Στη θρησκεία, η πεποίθηση εδράζεται στο ότι ο Θεός είναι παντογνώστης, βλέπει ακόμη και τις σκέψεις και τα όνειρά μας. Αυτό συμβαίνει τώρα με τη σχέση μας με την τεχνολογία, με τη θυσία της ιδιωτικής ζωής, ακόμα και των πιο εσωτερικών σκέψεών μας. Επίσης, η επιτήρηση και η αναγνώριση προσώπου καθιστούν την ιδέα της παραμονής ανώνυμου στον κόσμο ολοένα και πιο αδύνατη.

Ποιες επιρροές από άλλους καλλιτέχνες ή μουσικά είδη έχουν διαμορφώσει τη σύνθεσή σας;

Οι καλλιτέχνες και τα είδη δεν επηρεάζουν πραγματικά μια μεμονωμένη σύνθεση, αλλά γίνονται μέρος του μουσικού DNA που διαμορφώνει κάθε έργο. Και αυτό το «μείγμα» εξελίσσεται πάντα. Είμαι πολύ επηρεασμένος από καλλιτέχνες που έχουν μια θετική, ανθρωπιστική ενέργεια στη μουσική τους. Μπετόβεν, Πατ Μέθενι, λαϊκές παραδόσεις από όλο τον κόσμο, Κιθ Τζάρετ, Radiohead και πολλοί άλλοι.

Πώς επηρεάζει η ελληνική σας κληρονομιά τη μουσική δημιουργία σας; Υπάρχουν στοιχεία ή θέματα που πηγάζουν από την ελληνική παράδοση;

Ναι, η ελληνική μου κληρονομιά προσδίδει στη μουσική μου μια υποκείμενη δύναμη και δυναμική ενέργεια. Υπάρχει μια κινητήρια δύναμη στη σύνθεσή μου και μια παθιασμένη ένταση που προέρχεται από τη σχέση μου (μεταναστευτική) με την κουλτούρα της μητέρας μου. Ο ελληνικός πολιτισμός με έχει επηρεάσει, προσφέροντάς μου την έννοια των «μακρινών αποστάσεων» ως ιδεαλιστική αντίληψη της Ελλάδας.

Πώς διαμορφώνουν οι ελληνικές παραδόσεις και η μουσική κληρονομιά τη δημιουργική σας διαδικασία; Υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία που στοχεύετε να αναδείξετε;

Περισσότερο, οι ελληνικές παραδόσεις και η μουσική κληρονομιά μού επιτρέπουν να αντισταθώ στις κατευναστικές παρορμήσεις άλλων πολιτιστικών κληρονομιών που αποτελούν μέρος της ζωής μου. Εχω ισχυρές σχέσεις με μερικούς από τους καλύτερους παραδοσιακούς μουσικούς της Ελλάδας (κανονάκι, λύρα, κλαρίνο, ούτι κ.λπ.). Αυτοί οι μουσικοί (και όχι μόνο η μουσική τους) με επηρέασαν πολύ και διαμόρφωσαν τη δημιουργική μου διαδικασία. Είναι οι άνθρωποι που άνοιξαν πραγματικά την ελληνική μουσική και κληρονομιά στην πνευματικότητά μου: Σοφία Λαμπροπούλου, Βαγγέλης Καρίπης, Στρατής Ψαραδέλης, Σωκράτης Σινόπουλος, Μάνος Αχαλινωτόπουλος, Κυριάκος Ταπάκης, Χάρης Λαμπράκης, Δημήτρης Τσεκούρας – αυτοί και άλλοι άσκησαν βαθιά επιρροή στο μουσικό μου ταξίδι.

«Είμαι πολύ επηρεασμένος από καλλιτέχνες που έχουν μια θετική, ανθρωπιστική ενέργεια στη μουσική τους» λέει ο συνθέτης Τζον Ψαθάς

Τι σημαίνει για εσάς να είστε έλληνας συνθέτης σε άλλη χώρα και πώς αυτό επηρεάζει τη δουλειά και την καλλιτεχνική σας ταυτότητα;

Περισσότερο από οτιδήποτε άλλο σημαίνει ότι είμαι αουτσάιντερ στο τοπίο της μουσικής της Νέας Ζηλανδίας. Μου έδωσε περισσότερη ελευθερία να δημιουργήσω τη δική μου ταυτότητα και να περάσω όλη μου τη ζωή αναπτύσσοντας τη δική μου γλώσσα και φωνή ως συνθέτης. Αυτό δεν ήταν εύκολο! Κανένας κανόνας και καμία παράδοση (το να αποδεχτώ ή να απορρίψω) σημαίνει ότι έπρεπε να επινοήσω τον εαυτό μου ως καλλιτέχνη. Κυρίως σε απομόνωση.

Info

Μουσικές από τις άκρες της Γης - Ωκεανία, 4 Απριλίου στις 20.30, στην Αίθουσα Τελετών του ΑΠΘ. Εισιτήρια: https://tsso.gr/